

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Dr. Páva Hanna

A minősítő beosztása: főigazgató-helyettes

M E G O L D Ó L A P

szakmai írásbeli vizsga

Egészségügyi alapmodul

természetgyógyászati képzéshez

2019. szeptember 12.

IV. sz.

TÁJÉKOZTATÓ az értékelő tanár részére

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén csak az egyértelmű javítás - a helytelen válasz áthúzása, a vizsgázó aláírásával és a dátummal ellátva - fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

Megfelelt: 71 - 100 pont

Nem felelt meg: 0 - 70 pont

Maximálisan adható
pontszám:

1. **3 pont**

Húzza alá a sejtek felépítésére vonatkozó helyes megállapításokat!

- a sejtmag belsejében található a dezoxiribonukleinsav (DNS)
- a Golgi-apparátus a sejtthártyán kívül helyezkedik el
- a mitokondriumokat más néven nucleusnak is nevezzük
- a sejtorganellumok a citoplazmában találhatók
- az emberi sejtek valódi sejtmaggal rendelkező eukaryoták
- a sejtmag citoplazmát és nukleinsavakat tartalmaz

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

2.* **6 pont**

Soroljon fel a kötőszövet feladatai közül hatot!

- *kitölti az egyes szervek közti tereket*
- *összeköti a szerveket*
- *védelmet nyújt a mechanikai ártalmakkal szemben*
- *védelmet nyújt a kémiai ártalmak ellen*
- *védelmet nyújt a fertőzések ellen*
- *védelmet nyújt az idegen anyagok lerakódása ellen*
- *zsírt tárol*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

3. **4 pont**

Párosítsa az alábbi betegségeket a meghatározásokkal! Írja a betűjelek mellé a helyes válasz sorszámát!

1. osteoporosis	3. spina bifida
2. rachitis	4. arthrosis

- A. A csigolyaívek záródásának hiánya.
- B. A csontok szeretlen és szerves állományának csökkenése.
- C. D-vitamin-hiány következtében elmarad a mészsók beépülése a csontokba.
- D. Az ízületi porc kopása.

A.—...**3**...., B.—...**1**...., C.—...**2**...., D.—...**4**....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4. 3 pont
Nevezze meg a medenceövet alkotó csontokat magyarul!

- *csípőcsont*
- *ülőcsont*
- *szeméremcsont*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5. 4 pont
Egészítse ki a vércsoportokra vonatkozó táblázatot!

antigének a vörösvértestek felszínén	antitestek a vérszérumban	vércsoport
-	anti-A, anti-B	<i>O</i>
AB	-	<i>AB</i>
A	anti-B	<i>A</i>
B	anti-A	<i>B</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6. 3 pont
Sorolja fel az izmok járulékos részeit magyarul!

- *nyálkatömlő*
- *ínhüvely*
- *izompólya*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7. 3 pont
Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!

Hogyan hat a kalcium hiánya a véralvadásra az emberi szervezetben?

...a véralvadás ideje elhúzódik...

Mely enzim végzi a protrombin trombinná alakítását?

...a trombokináz enzim...

Hány perc a véralvadás normális ideje szobahőmérsékleten?

...5-7 perc...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8.* 2 pont
Írja le a sárga csontvelő szerepét!

Vészhelyzetben képes vörös csontvelővé alakulni és a vérképzésben részt venni.

9.

6 pont

Csoportosítsa a légzőrendszeri megbetegedések jellemző tüneteit a megadott szempontok szerint! Írja a tünetek sorszámát a megfelelő helyre!

1. szapora, nehezített légzés
2. gyakori, szűró mellkasi fájdalom
3. hirtelen jelentkező nehézlégzés
4. magas, nehezen csillapítható láz
5. rövid, kapkodó belégzés
6. hosszan elnyúló, sípoló kilégzés

tüdőgyulladás tünetei: ...*1., 2., 4.*...

tüdőasztma tünetei: ...*3., 5., 6.*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

10.

4 pont

Ismertesse a vegetatív idegrendszer légzőrendszerre gyakorolt hatását!

szimpatikus hatás:

- *a bronchusok tágulnak*
- *a légzés fokozódik*

paraszimpatikus hatás:

- *a bronchusok szűkülnek*
- *a légzésszám csökken*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11.*

4 pont

Soroljon fel a bélelzáródás lehetséges tünetei közül négyet!

- *görcsös hasi fájdalom*
- *hányinger, hányás*
- *székletürítés hiánya*
- *„néma has”*
- *száraz, lepedékes nyelv*
- *száraz, tónustalan bőr*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

12.

6 pont

Csoportosítsa a felszívódás helyéhez a megfelelő anyagot! Írja a helyes válasz sorszámát a megfelelő helyre!

1. víz	4. szénhidrátok
2. ásványi anyagok	5. alkohol
3. zsírok	6. fehérjék

gyomor: ...*5*...

vékonybél: ...*3., 4., 6.*...

vastagbél: ...*1., 2.*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

13.

5 pont

Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!

Mi a vesében lévő Malpighi-test feladata?

...*a szűrés (filtráció)* ...

Mi a feladata a vesecsatornáknak?

...*visszaszívás, kiválasztás*...

Tartalmaz-e az elsődleges vizelet cukrot?

...*igen, tartalmaz*...

Tartalmaz-e az elsődleges vizelet nagymolekulájú fehérjét?

...*nem tartalmaz*...

Hol található a vizeletürítés reflexközpontja?

...*a gerincvelő alsó szakaszán*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14.*

4 pont

Határozza meg az alábbi vesebetegségek lényegét!

Vesemedence-gyulladás:

Az egyik, vagy mindkét vese sejt közötti állományának bakteriális fertőzés következtében kialakuló gennyes gyulladása.

Vesekövesség:

A vese üregrendszerében a vizeletben található oldott sók és kristályok kő formájában kicsapódnak, akadályozva, vagy elzárva a vizelet útját.

(Helyes válaszonként 2-2 pont adható!)

15. **Határozza meg az alábbi anatómiai képletek elhelyezkedését a szervezetben!** **4 pont**

Leydig-sejtek: ...*a herékben, a herecsatornák között...*

barlangos test: ...*a hímvessző állományában...*

sárgatest: ...*a petefészekben...*

Bartholin-mirigyek: ...*a hüvelybemenet közelében...*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16.* **Soroljon fel a meddőség lehetséges okai közül hármat!** **3 pont**

- *genetikus tényezők*
- *hormonális tényezők*
- *anyagcsere-betegségek*
- *környezeti tényezők*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17.* **Ismertesse a Cushing-szindróma lényegét, tüneteit!** **6 pont**

Lényege:

a kortikoszteroidok fokozott termelése a mellékvese kéregállományában

Lehetséges tünetei: Írjon ötöt!

- *zsírlerakódás a törzsön, a hát felső részén*
- *nagy, kerek arc (holdvilágarc)*
- *vékonynak tűnő végtagok*
- *az izomtömeg és az izomerő csökkenése*
- *nehezen gyógyuló bőrsérülések*
- *kékeslilas csíkok (striák) a hason, vállon, felkaron, vagy a combon*
- *fokozott hajlam a vesekövességre, cukorbetegségre*
- *nőknél fokozott szőrképződés*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18.*

3 pont

Ismertesse a felsorolt hormonok hatását! Töltse ki a táblázatot!

A hormon neve	A hormon hatása Írjon egyet-egyét!
STH	- a test növekedésének szabályozása - fokozza a fehérjeszintézist
ADH	- szabályozza a vízvisszaszívást a vese tubulusaiban - érösszehúzó - emeli a vérnyomást
tiroxin	- fokozza az anyagcserét - szabályozza a szöveti oxidációt

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

19.

4 pont

Húzza alá az agyféltekék lebenyeit!

- homloklebeny
- ékcsonti lebeny
- rostacsonti lebeny
- fali lebeny
- nyakszirti lebeny
- alsó lebeny
- halántéki lebeny

(Csak a 4 helyes válasz együttes aláhúzása esetén adható pont! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

20.

5 pont

Párosítsa a szem alkotórészeihez a feladatukat! Írja a betűjelek mellé a helyes válasz sorszámát!

A. kötőhártya	1. a szem fénytörő közege
B. sárgafolt	2. a szem védőkészüléke
C. szemlencse	3. az éleslátás helye
D. érhártya	4. az ideghártyát táplálja
E. sugártest	5. csarnokvíz termelése

A.–...**2**...., B.–...**3**...., C.–...**1**...., D.–...**4**...., E.–...**5**....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

21.***5 pont** **Nevezzen meg latinul ötöt a neuron részei közül!**

- *perikaryon/neurocyta*
- *dendrit*
- *neurit/axon*
- *telodendrion*
- *nucleus*
- *nucleolus*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

22.***5 pont** **Soroljon fel a heveny középfülgyulladás lehetséges tünetei közül ötöt!**

- *hirtelen kialakuló, szúró, lüktető fülfájás*
- *fülzúgás*
- *láz*
- *fejfájás*
- *rossz közérzet*
- *savós, gennyes váladék ürülése*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

23.***2 pont** **Nevezzen meg kettő olyan esetet, amikor nincs remény az újraélesztésre!**

- *az élettel összeegyeztethetetlen sérülés*
- *hosszas haldoklás után beállt halál*
- *a halál biztos jeleinek megjelenése*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

24.***6 pont** **Soroljon fel az akut szívinfarktus lehetséges tünetei közül hatot!**

- *halálfélelem*
- *szorító, erős mellkasi fájdalom*
- *a fájdalom kisugárzik a bal vállba, karba*
- *gyomortáji fájdalom*
- *nehézlégzés*
- *szédülés, gyengeség*
- *szürkés bőr, livid ajkak*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)